TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2009 m. balandžio 2 d.*

Byloje C-83/08

dėl *Thüringer Finanzgericht* (Vokietija) 2007 m. lapkričio 28 d. Nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2008 m. vasario 25 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Glückauf Brauerei GmbH

prieš

Hauptzollamt Erfurt,

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas K. Lenaerts, teisėjai T. von Danwitz, R. Silva de Lapuerta, E. Juhász ir G. Arestis (pranešėjas),

* Proceso kalba: vokiečių.

generalinis advokatas Y. Bot,
posėdžio sekretorius B. Fülöp, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2008 m. gruodžio 18 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Glückauf Brauerei GmbH*, atstovaujamos *Rechtsanwalt* H. Deiters bei *Steuerberater* ir *Wirtschaftsprüfer* J. Werner,

— Graikijos vyriausybės, atstovaujamos O. Patsopoulou, S. Alexandriou ir I. Pouli,

— Portugalijos vyriausybės, atstovaujamos L. Inez Fernandes ir C. Guerra Santos,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos W. Mölls,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyvos 92/83/EEB dėl akcizų už alkoholį ir alkoholinius gėrimus, struktūrų suderinimo (OL L 316, p. 21; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 9 sk., 1 t., p. 206) 4 straipsnio 2 dalies išaiškinimu.

2 Šis prašymas pateiktas ginče tarp pagal Vokietijos teisę įsteigtos bendrovės *Glückauf Brauerei GmbH* (toliau – *Glückauf*) ir *Hauptzollamt Erfurt* (Erfurto pagrindinė muitinė, toliau – *Hauptzollamt*) dėl pastarosios atsisakymo šiai bendrovei taikyti sumažintą akcizo tarifą už alų.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

3 Pagal Direktyvos 92/83 trečią konstatuojamąją dalį „norint, kad tinkamai veiktų vidaus rinka, yra svarbu nustatyti bendrus visų aptariamųjų produktų sąvokų apibrėžimus“.

4 Šios direktyvos septintoje konstatuojamoje dalyje numatyta, kad tais atvejais, kai alus gaminamas mažose nepriklausomose alaus daryklose ir etilo alkoholis gaminamas mažose degtinės daryklose, reikalingi bendri sprendimai, leidžiantys valstybėms narėms šiems produktams taikyti sumažintus akcizo tarifus.

5 Pagal šios direktyvos septynioliktą konstatuojamąją dalį tais atvejais, kai valstybėms narėms yra leidžiama taikyti sumažintus tarifus, tie sumažinti tarifai neturėtų iškreipti konkurencijos vidaus rinkoje.

6 Direktyvos 92/83 4 straipsnyje nustatyta:

„1. Valstybės narės gali taikyti sumažintus akcizo tarifus, kuriuos galima diferencijuoti pagal tam tikrų alaus daryklų metinės produkcijos apimtis ir mažų nepriklausomų alaus daryklų pagaminamo alaus kiekį tokiose ribose:

— sumažinti tarifai netaikomi įmonėms, pagaminančioms daugiau negu 200 000 hl alaus per metus,

— sumažinti tarifai, kurie gali būti mažesni negu minimalus tarifas, negali būti nustatomi daugiau negu 50 % mažesni už standartinį nacionalinį akcizo tarifą.

2. Kalbant apie sumažintus tarifus, terminas „nepriklausoma maža alaus darykla“ reiškia alaus daryklą, kuri yra teisiškai ir ekonomiškai nepriklausoma nuo jokios kitos alaus daryklos, kurios gamybinės patalpos yra fiziškai atskirtos nuo bet kurios kitos alaus daryklos ir kuri nevykdo savo veiklos pagal licenciją. Tačiau tais atvejais, kai dvi ar

daugiau mažų alaus daryklų bendradarbiauja ir jų bendra metinės produkcijos apimtis neviršija 200 000 hl, tokios alaus daryklos gali būti laikomos viena nepriklausoma maža alaus darykla.

3. Valstybės narės užtikrina, kad jų nustatyti sumažinti tarifai vienodai taikomi alui, atgabenamam į jų teritoriją iš kitose valstybėse narėse įsikūrusių nepriklausomų mažų alaus daryklų. Ypač valstybės narės garantuoja, jog jokiam individualiam pristatymui iš kitų šalių taikomas akcizas nebūtų didesnis už jos tikslų nacionalinį ekvivalentą.“

Nacionalinės teisės aktai

7 Direktyvos 92/83 4 straipsnis buvo perkeltas į Vokietijos teisę 1992 m. gruodžio 21 d. Alaus mokesčio įstatymo (Biersteuergesetz BGBl. 1992 I, p. 2150, toliau – Įstatymas) 2 straipsniu:

„<…>

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, alaus, pagaminto nepriklausomų alaus daryklų, kurios per metus pagamina ne daugiau kaip 200 000 hl alaus, mokesčio tarifas mažinamas tolygiai kas 1 000 hl dalimis. <…>

3. Alaus darykla laikoma nepriklausoma, kai ji teisiškai ir ekonomiškai nepriklauso nuo jokios kitos alaus daryklos, kurios gamybinės patalpos yra fiziškai atskirtos nuo kitų alaus daryklų ir kuri negamina alaus pagal licenciją. <…>

4. Nepriklausomos alaus daryklos, kurios bendradarbiauja ir jų bendra metinės produkcijos apimtis neviršija 200 000 hl, gali būti laikomos viena alaus darykla taikant sumažintą mokesčio tarifą.

<…>“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

8 *Glückauf*, ribotos atsakomybės bendrovė, eksploatuoja alaus daryklą. Iš Teisingumo Teismui pateiktų pastabų matyti, kad jos metinės produkcijos apimtis neviršija 200 000 hektolitrų.

9 2005 m. *Glückauf* kapitalo dalys priklausė, be kita ko, pagal Austrijos teisę įsteigtai bendrovei *Menz Beratungs- und Beteiligungs GmbH* (toliau – *Menz*) – 3 % ir pagal Vokietijos teisę įsteigtai bendrovei *Innstadt Brauerei AG* (toliau – *Innstadt*), kaip pagrindinei akcininkei, – 48 %. Iš viso šios dvi bendrovės turėjo 51 % *Glückauf* kapitalo dalių.

10 Be to, *Innstadt* kapitalo dalys priklausė, be kita ko, pagal Austrijos teisę įsteigtai bendrovei *Ottakringer Brauerei AG* (toliau – *Ottakringer*) – 49 %, taip pat *Menz* –

30,7 %. S. Menz buvo *Ottakringer* valdybos pirmininkas ir *Menz* vadovaujantis akcininkas.

11 Be to, *Ottakringer* patronuojanti bendrovė ir kontroliuojanti akcininkė buvo pagal Austrijos teisę įsteigta bendrovė *Getränke Holding AG*. Pastarosios 81 % kapitalo dalių priklausė Wenckheim šeimai (apie 65 %) ir Menz šeimai (apie 16 %). Pagal *Ottakringer* įstatus, jei dviejų valdybos narių, t. y. C. Wenckheim ir S. Menz, balsai pasiskirsto po lygiai, valdybos pirmininko, t. y. S. Menz, balsas yra lemiamas.

12 Pagal prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo sprendimą *Innstadt*, kaip asocijuota įmonė, pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS) ir pagal Austrijos Prekybos kodeksą buvo įtraukta į *Ottakringer* konsoliduotas ataskaitas, nurodant, kad jai priklauso 48 % *Glückauf* kapitalo dalių.

13 Neginčytina, kad pagrindinėje byloje aptariamu laikotarpiu *Innstadt* ir *Ottakringer*, kurių bendra alaus metinės produkcijos apimtis viršijo 200 000 hl, rinkoje nevykdė veiklos kartu su *Glückauf*. Tarp šių alaus daryklų nebuvo susitarimų dėl kainų, nuomos sutarčių ar pelno pervedimo susitarimų. Taip pat neginčijamai jos vykdė veiklą skirtingų regionų rinkose, su skirtingais klientais ir skirtingu gėrimų asortimentu. Nevyko šių įmonių bendrų reklamos operacijų.

14 Iš pradžių *Hauptzollamt* kvalifikavo *Glückauf* kaip nepriklausomą alaus daryklą nuo *Innstadt* ir *Ottakringer* ir pagal Įstatymo 2 straipsnio 2 dalį jai taikė sumažintą akcizo tarifą už alų. Tačiau sužinojusi, kad nuo 2001 m. bendrovei *Menz* priklauso 3 % *Glückauf* kapitalo dalių, *Hauptzollamt* nusprendė, kad pastaroji ekonomiškai priklauso

nuo *Ottakringer*, ir, pateikusi pranešimą apie mokesčio perskaičiavimą, reikalavo sumokėti skirtumą tarp mokėtinos sumažinto tarifo akcizo sumos ir remiantis standartiniu tarifu apskaičiuotos akcizo sumos.

15 Nepatenkinus administracinio skundo *Glückauf* pateikė skundą dėl šio pranešimo apie mokesčio perskaičiavimą *Thüringer Finanzgericht* (Tiuringijos finansų teismas). Ji teigė, kad ekonominės nepriklausomybės požymis turi būti aiškinamas atsižvelgiant į Direktyvos 92/83 tikslus ir atitinkamų bendrovių veiksmus rinkoje. Iš tiesų šiuo atveju galima konstatuoti, jog ekonominė priklausomybė egzistuoja, tik jei įmonės, kurių kapitalo dalių priklauso trečiajam asmeniui, yra susijusios ir rinkoje veikia kaip viena įmonė.

16 *Thüringer Finanzgericht* svarsto klausimą, ar *Hauptzollamt* atsisakymas taikyti sumažintą akcizo tarifą, nustatytą Įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje, neprieštarauja Direktyvos 92/83 4 straipsniui. Šio teismo teigimu, nė vienas iš *Glückauf* akcininkų neturi balsų daugumos šioje bendrovėje ir pagal sutarties sąlygas negali daryti jai lemiamos įtakos. Tariama priklausomybė, kurią nurodo *Hauptzollamt*, egzistuoja tik dėl trečiojo asmens turimų kapitalo dalių, t. y. šiuo atveju svarstomas tik ekonominės nepriklausomybės požymis.

17 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar šio požymio paisoma, kai egzistuoja asmeniniai ryšiai, neapimantys tiesioginio kapitalo dalių turėjimo, kuris trečiajam asmeniui leistų dalyvauti priimant sprendimus, susijusius su alaus darykla. Šiuo klausimu jis nurodo, kad aiškinant nepriklausomybės sąvoką nepakanka apsiriboti vien alaus daryklų veiksmų rinkoje analize. Kadangi, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teigimu, priklausomybės ryšiai tarp alaus daryklų gali atsirasti ne tik dėl ekonominės, bet ir teisinės struktūros, reikia išnagrinėti bendrą ekonominės nepriklausomybės ir teisinės nepriklausomybės požymių poveikį.

18 Šiomis aplinkybėmis *Thüringer Finanzgericht* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar teisinės nepriklausomybės ir ekonominės nepriklausomybės požymiai pagal <…> Direktyvos 92/83 <…> 4 straipsnio 1 dalį, atsižvelgiant į šios direktyvos konstatuojamąsias dalis, siekiant taikyti sumažintą mokesčio tarifą turi būti suprantami taip, kad teisiškai nepriklausomų alaus daryklų ekonominė priklausomybė gali būti preziumuojama tik tada, kai atitinkamos alaus daryklos negali vykdyti veiklos rinkoje nepriklausomai viena nuo kitos kaip konkurentės, ar tam, jog nepriklausomybės požymio nebūtų, pakanka vien *de facto* galimybės daryti įtaką komercinei alaus daryklos veiklai?“

Dėl prejudicinio klausimo

19 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas prejudiciniu klausimu iš esmės klausia, ar norint taikyti sumažintą akcizo tarifą už alų Direktyvos 92/83 4 straipsnio 2 dalyje numatytą sąlygą, kad alaus darykla turi būti teisiškai ir ekonomiškai nepriklausoma nuo jokios kitos alaus daryklos, reikia aiškinti taip, kad teisiškai nepriklausomų alaus daryklų ekonominės priklausomybės požymis būtų susijęs tik su šių alaus daryklų veiksmais rinkoje, o gal ši sąlyga nebevykdoma, jei asmuo turi *de facto* galimybę daryti įtaką komercinei šių alaus daryklų veiklai.

20 Norint atsakyti į pateiktą klausimą, reikia išnagrinėti sąvoką „alaus darykla, teisiškai ir ekonomiškai nepriklausoma nuo jokios kitos alaus daryklos“ Direktyvos 92/83 4 straipsnio 2 dalies prasme.

21 Visų pirma primintina, kaip matyti iš Direktyvos 92/83 trečios konstatuojamosios dalies ir pavadinimo, kad norint, jog tinkamai veiktų vidaus rinka, šia direktyva siekiama nustatyti bendrus visų aptariamųjų produktų sąvokų apibrėžimus, priimtus kaip dalis politikos, skirtos suderinti akcizų už alkoholį ir alkoholinius gėrimus struktūras. Siekiant užtikrinti šios direktyvos vienodą taikymą, jos sąvokos turi būti aiškinamos savarankiškai, remiantis nagrinėjamų nuostatų formuluote bei šia direktyva siekiamais tikslais (pagal analogiją žr. 2004 m. balandžio 1 d. Sprendimo *Deutsche See-Bestattungs-Genossenschaft*, C-389/02, Rink. p. I-3537, 19 punktą ir 2006 m. kovo 30 d. Sprendimo *Smits-Koolhoven*, C-495/04, Rink. p. I-3129, 17 punktą).

22 Pagal Direktyvos 92/83 4 straipsnio 1 dalį valstybės narės gali taikyti sumažintus akcizo tarifus už mažų nepriklausomų alaus daryklų pagamintą alų, jei jos pagamina ne daugiau negu 200 000 hl alaus per metus, o šie sumažinti tarifai negali būti nustatomi daugiau negu 50 % mažesni už standartinį nacionalinį akcizo tarifą.

23 4 straipsnio 2 dalyje pabrėžiama, kad nepriklausoma maža alaus darykla yra alaus darykla, kuri teisiškai ir ekonomiškai nepriklausoma nuo jokios kitos alaus daryklos, kurios gamybinės patalpos fiziškai atskirtos nuo bet kurios kitos alaus daryklos ir kuri nevykdo veiklos pagal licenciją. Šioje nuostatoje taip pat nurodoma, kad kai dvi ar daugiau mažų alaus daryklų bendradarbiauja ir jų bendra metinės produkcijos apimtis neviršija 200 000 hl, tokios alaus daryklos gali būti laikomos viena nepriklausoma maža alaus darykla.

24 Iš Direktyvos 92/83 4 straipsnio formuluotės matyti, kad jei alaus darykla pageidauja, kad jai būtų taikomas sumažintas akcizo tarifas už alų, ji turi atitikti dvi sąlygas, t. y.

kiekybinę, susijusią su maksimalia metinės alaus produkcijos apimtimi, ir kokybinę, susijusią su šios alaus daryklos nepriklausomybe nuo jokios kitos alaus daryklos.

25 Pagal Direktyvos 92/83 septintą ir septynioliktą konstatuojamąsias dalis joje numatyta, kad tais atvejais, kai alus yra gaminamas mažose nepriklausomose alaus daryklose, reikalingi bendri sprendimai, leidžiantys valstybėms narėms šiems produktams taikyti sumažintus akcizo tarifus, kad tie sumažinti tarifai neiškreiptų konkurencijos vidaus rinkoje.

26 Iš to išplaukia, kad Direktyva 92/83 siekiama išvengti, jog sumažinti akcizai nebūtų taikomi alaus darykloms, kurių dydis ir produkcijos apimtys galėtų iškreipti vidaus rinką. Šiomis aplinkybėmis šios direktyvos 4 straipsnio 2 dalyje numatyti teisinės nepriklausomybės ir ekonominės nepriklausomybės požymiai skirti užtikrinti, kad esant bet kokiai ekonominės ar teisinės priklausomybės formai tarp alaus daryklų nebūtų taikoma mokesčio lengvata, t. y. sumažintas akcizo tarifas už alų.

27 Todėl, atsižvelgiant į Direktyvos 92/83 tikslus, ši nuostata reikalauja, kad mažos alaus daryklos, kurių metinės alaus produkcijos apimtys mažesnės nei 200 000 hl, būtų iš tiesų nepriklausomos nuo jokios kitos alaus daryklos, kiek tai susiję su jų teisine, ekonomine ir gamybos struktūra, nes jų gamybinės patalpos yra fiziškai atskirtos nuo bet kurios kitos alaus daryklos ir jos nevykdo veiklos pagal licenciją.

28 Šiame kontekste sąvoka „alaus darykla, kuri yra teisiškai ir ekonomiškai nepriklausoma nuo jokios kitos alaus daryklos“ Direktyvos 92/83 4 straipsnio 2 dalies prasme reikalauja patikrinti, ar tarp atitinkamų alaus daryklų egzistuoja teisinės priklausomybės ryšys, be kita ko, vadovybės arba kapitalo dalių ar balsavimo teisės turėjimo lygmeniu, bei ar

egzistuoja ekonominės priklausomybės ryšys, kuris gali turėti įtakos šių alaus daryklų galimybei savarankiškai priimti komercinius sprendimus.

29 Reikia pridurti, jog nepriklausomybės požymio tikslas yra užtikrinti, kad sumažintas akcizo tarifas būtų taikomas iš tiesų ne priklausančioms grupei alaus darykloms, o toms, kurios yra mažos ir tai joms kliudo. Šiomis aplinkybėmis siekiant, kad Direktyvos 92/83 4 straipsnio 2 dalis būtų taikoma tik iš tiesų teisiškai ir ekonomiškai nepriklausomoms alaus darykloms, reikia užtikrinti, kad nepriklausomybės sąlygos nebūtų išvengta vien formaliomis priemonėmis, būtent, be kita ko, teisiniais susitarimais tarp skirtingų mažų tariamai nepriklausomų alaus daryklų, iš tiesų sudarančių ekonominę grupę, kurios produkcijos apimtis viršija Direktyvos 92/83 4 straipsnyje nustatytas ribas (pagal analogiją žr. 2004 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C-91/01, Rink. p. I-4355, 50 punktą).

30 Pagrindinėje byloje prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas daro prielaidą, kad *Glückauf* yra teisiškai nepriklausoma nuo jokios kitos alaus daryklos, būtent nuo *Innstadt*, *Ottakringer* ir *Menz*. Jis klausia, ar ekonominės nepriklausomybės požymis turi būti vertinamas atsižvelgiant vien į atitinkamų alaus daryklų realius veiksmus rinkoje, o gal atvirkščiai, aplinkybės, kad tas pats asmuo daro įtaką šių alaus daryklų komercinei veiklai, pakanka nuspręsti, kad šio ekonominio pobūdžio požymio nėra.

31 Šiuo atžvilgiu sąvoka „ekonominė nepriklausomybė“ Direktyvos 92/83 4 straipsnio 2 dalies prasme, kaip išplaukia iš šio sprendimo 28 punkto ir kaip pabrėžė Komisija pastabose raštu, remiasi aptariamos alaus daryklos galimybe savarankiškai priimti komercinius sprendimus.

32 Pagrindinėje byloje prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pabrėžia, kad S. Menz, *Ottakringer* ir *Menz* vadovas gali daryti įtaką *Glückauf* prekybos politikai

per *Innstadt*, *Ottakringer* ir *Menz*. Iš tiesų, šio teismo teigimu, atsižvelgiant į kapitalo dalių pasiskirstymą šiose skirtingose alaus daryklose ir balsavimo teises *Ottakringer*, S. Menz, nors tiesiogiai neturi *Glückauf* kapitalo dalių, *de facto* turi galimybę daryti įtaką pastarosios bendrovės komercinei veiklai ir gali suderinti interesus bei priimamus sprendimus tarp jos, *Innstadt* ir *Ottakringer*.

33 Pagrindinėje byloje nagrinėjama situacija, kuriai būdingi struktūriniai ryšiai kapitalo dalių ir balsavimo teisės turėjimo srityje tarp kelių alaus daryklų, kai tas pats asmuo, vadovaudamas kelioms atitinkamoms alaus darykloms, gali neatsižvelgdamas į savo realius veiksmus daryti įtaką jų komerciniams sprendimams, neleidžia šių alaus daryklų laikyti ekonomiškai nepriklausomomis viena nuo kitos Direktyvos 92/83 4 straipsnio 2 dalies prasme.

34 Tokiu atveju, kadangi, remiantis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo duomenimis, *Innstadt* ir *Ottakringer* per metus pagamina daugiau kaip 200 000 hl alaus, *Glückauf* pritaikius sumažintą akcizo tarifą už alų būtų pažeista sąlyga, susijusi su per metus pagaminamo alaus kiekiu, numatyta šios direktyvos 4 straipsnio 1 dalyje.

35 Kalbant apie galimą atitinkamų alaus daryklų veiksmų įtaką rinkai norint nustatyti jų ekonominę nepriklausomybę, reikia priminti, kad, pirma, Direktyvos 92/83 4 straipsnio 2 dalis susijusi su alaus daryklų teisine ir ekonomine struktūra ir joje nėra aiškios nuorodos į jų veiksmus rinkoje. Antra, kaip pastebėjo Komisija, kadangi pagrindinėje byloje aptariamos alaus daryklos vykdo veiklą skirtingose rinkose ir turi skirtingą produktų asortimentą, neturėtų būti daroma išvada, kad jos yra ekonomiškai nepriklausomos; iš tiesų, atvirkščiai, tai gali reikšti grupėje priimtą apgalvotą strategiją, siekiant išvengti vidinės konkurencijos tarpusavyje ar ją sušvelninti.

36 Remiantis tuo, kas minėta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti, jog Direktyvos 92/83 4 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad situacija, kuriai būdingi struktūriniai ryšiai kapitalo dalių ir balsavimo teisės turėjimo srityje tarp kelių alaus daryklų, kai tas pats asmuo, vadovaudamas kelioms atitinkamoms alaus darykloms, gali neatsižvelgdamas į savo realius veiksmus daryti įtaką jų komerciniams sprendimams, neleidžia šių alaus daryklų laikyti ekonomiškai nepriklausomomis viena nuo kitos.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

37 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyvos 92/83/EEB dėl akcizų už alkoholį ir alkoholinius gėrimus struktūrų suderinimo 4 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad situacija, kuriai būdingi struktūriniai ryšiai kapitalo dalių ir balsavimo teisės turėjimo srityje tarp kelių alaus daryklų, kai tas pats asmuo, vadovaudamas kelioms atitinkamoms alaus darykloms, gali neatsižvelgdamas į savo realius veiksmus daryti įtaką jų komerciniams sprendimams, neleidžia šių alaus daryklų laikyti ekonomiškai nepriklausomomis viena nuo kitos.

Parašai.